

АУДИТТИН ЭЛ АРАЛЫК СТАНДАРТЫ 810 (КАЙРА КАРАЛГАН)

ЖАЛПЫЛАНГАН ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУК ЖӨНҮНДӨ КОРУТУНДУ БЕРҮҮ БОЮНЧА ТАПШЫРМАЛАР

(2016-жылдын 15-декабрында же ушул күндөн кийин аяктаган мезгил ичиндеги финансылык отчеттуулуктун аудитине карата күчүнө кирет)

МАЗМУНУ

	Пункт
Киришүү	
Ушул стандартты колдонуу чөйрөсү	1
Күчүнө кирүү күнү	2
Максаттары	3
Аныктамалар	4
Талаптар	
Тапшырманы кабыл алуу	5–7
Жол-жоболордун мүнөзү	8
Аудитордук пикирлердин формасы	9–11
Иштерди аткаруу мөөнөттөрү жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнөн кийинки окуялар.	12–13
Жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтердеги башка маалыматтар	14–15
Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду	16–21
Эсепке алуу принциптерине карата таратууга, колдонууга же окурмандардын көңүлүн бурууга чек коюу	22
Салыштырмалуу маалыматтар	23–24
Жалпыланган финансылык отчеттуулук менен бирге берилген, аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат	25
Аудитордун ассоциацияланышы	26–27
Пайдалануу боюнча колдонмо жана башка түшүндүрмө материалдар	

ЖАЛПЫЛАНГАН ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУК ЖӨНҮНДӨ КОРУТУНДУ БЕРҮҮ
БОЮНЧА ТАПШЫРМАЛАР

Тапшырманы кабыл алуу	A1–A7
Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун жеткиликтүүлүгүн баалоо	A8
Аудитордук пикирлердин формасы	A9
Иштерди аткаруу мөөнөттөрү жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнөн кийинки окуялар	A10
Жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтердеги маалыматтар	A11–A16
Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду	A17–A23
Салыштырмалуу маалыматтар	A24–A25
Жалпыланган финансылык отчеттуулук менен бирге берилген, аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат	A26
Аудитордун ассоциацияланышы	A27
Тиркеме. Көз карандысыз аудитордун жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутундуларынын мисалдары	

Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 «Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмалар» АЭС 200 «Көз карандысыз аудитордун негизги максаттары жана Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык аудитти жүргүзүү» менен бирге каралууга тийиш.

Киришүү

Ушул стандартты колдонуу чөйрөсү

1. Аудиттин ушул эл аралык стандарты (АЭС) ошол эле аудитор тарабынан Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык жүргүзүлгөн финансылык отчеттуулуктун негизинде даярдалган жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутундуну берүү тапшырмасы менен байланышкан аудитордун милдеттерин белгилейт.

Күчүнө кирүү күнү

2. Ушул стандарт 2016-жылдын 15-декабрында же андан кийинки күнү аяктаган мезгил ичиндеги финансылык отчеттуулуктун аудитине карата күчүнө кирет.

Максаттары

3. Аудитордун максаттары:
  - (a) жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы кабыл алуу мүмкүндүгүн аныктоо; жана
  - (b) жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырма кабыл алынган учурда:
    - (i) алынган далилдердин негизинде жасалган тыянактардын баалоосуна таянуу менен жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө пикир түзүү; жана
    - (ii) мындай пикирди билдирүү үчүн анын негизи камтылган жазуу жүзүндөгү пикирин так билдирүү.

Аныктамалар

4. Төмөнкү терминдер ушул стандарттын максаттары үчүн төмөндө келтирилгендей маанилерге ээ:
  - (a) Колдонулуучу критерийлер – жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоодо жетекчилик тарабынан колдонулуучу критерийлер.
  - (b) Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук – Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык аудитор тарабынан аудиттен өткөн

жана анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук.¹

- (с) Жалпыланган финансылык отчеттуулук – финансылык отчеттуулуктун негизинде түзүлгөн, бирок финансылык отчеттуулукка караганда маалыматтарды аз камтыган, айрым убакыт аралыгындагы абалы боюнча ишкананын экономикалык ресурстары же милдеттенмелери жөнүндө финансылык отчеттуулукка шайкеш түзүмдөлгөн түшүнүктү жана убакыт аралыгында алардын өзгөрүүлөрүн камсыз кылуучу камсыз кылуучу өткөн мезгилдердин финансылык маалыматы.² Ушундай өткөн мезгилдердин финансылык маалыматын сыпаттоо үчүн ар кандай юрисдикцияларда ар түрдүү терминология колдонулушу мүмкүн.

Талаптар

Тапшырманы кабыл алуу

5. Аудитор ушул стандартка ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы, эгерде финансылык отчеттуулук аудитин ал жүргүзгөн болсо жана анын негизинде Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн болсо гана кабыл алышы мүмкүн (А1-пунктту караңыз).
6. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы кабыл алуудан мурда, аудитор төмөнкүлөрдү аткарууга тийиш (А2-пунктту караңыз):
- (а) колдонулуучу критерийлер алгылыктуу болуп саналабы же жокпу аныктоо (А3–А7-пункттарын караңыз);
- (б) жетекчиликтен өзүнүн жоопкерчилигин моюнга алаарына жана түшүнөөрүнө карата ырастама алуу:
- (i) колдонулуучу критерийлерге ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн;
- (ii) жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучуларына аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата негизсиз тоскоолдугу жок жетүүнү камсыз кылуу (эгерде мыйзам же ченемдик актыда

¹ «Финансылык отчеттуулук» термининин аныктамасы АЭС 200 «Көз карандысыз аудитордун негизги максаттары жана Аудиттин эл аралык стандарттарына ылайык аудитти жүргүзүүнүн» 13(f)-пунктунда келтирилген

² АЭС 200, 13(f)-пункту

аудиттен өткөн финансылык отчетторду болжолдуу пайдалануучуларга жалпыланган финансылык отчетту милдеттүү түрдө берүү каралбаса жана жалпыланган финансылык отчетту даярдоо үчүн критерийлер белгиленген болсо, мындай мыйзамдын же ченемдик актынын сыпаттамасын жалпыланган финансылык отчеттуулукка киргизүү); жана

(iii) жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду жалпыланган финансылык отчеттуулук камтылганын жана аудитор ал жөнүндө корутунду даярдаганын көрсөтүүчү кайсы болбосун документке киргизүү;

(c) жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө маалымдалуучу пикирдин формасын жетекчилик менен макулдашуу (9–11-пункттарды караңыз).

7. Эгерде аудитор колдонулуучу критерийлер ылайыксыз деген тыянакка келсе, же ал жетекчиликтен б(б)-пунктунда каралгандай тастыктоону ала албаса, анда аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы, мыйзамга же ченемдик актыларга ылайык талап кылынуучу учурларды кошпогондо, кабыл албашы керек. Мындай мыйзамга же ченемдик актыга ылайык аткарылган тапшырма ушул стандарттын талаптарына жооп бербейт. Демек, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду ушул стандартка ылайык аткарылганын көрсөтпөшү керек. Аудитор тапшырманын шарттарына ушул фактыга тийиштүү көрсөтмөнү киргизүүгө тийиш. Аудитор ошондой эле, бул фактынын, жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоого негиз болгон финансылык отчеттуулуктун аудити боюнча тапшырмага тийгизе турган таасирин аныктоого тийиш.

Жол-жоболордун мүнөзү

8. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук пикирди билдирүүгө негиз түзүү үчүн аудитор зарыл деп эсептеген төмөнкүдөй жол-жоболорду жана башка бардык жол-жоболорду аткарууга тийиш:
- (a) жалпыланган финансылык отчеттуулук өзүнүн жалпыланган мүнөзүн талаптагыдай ачып көрсөтүүсүн жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту аныктоосун баалоо;

- (b) эгерде жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жок берилсе, мындай жалпыланган финансылык отчеттуулук төмөнкүлөрдү так сыпаттап бер турганын баалоо:
  - (i) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук кимден жана каерден алынышы мүмкүн экенин; же
  - (ii) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучуларына берүү милдеттүү эмес экендигин караган жана жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлерин белгилеген мыйзам же ченемдик актыны;
- (c) жалпыланган финансылык отчеттуулук колдонулуучу критерийлерди талаптагыдай түрдө ачып береби, баалоо;
- (d) жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктагы тийиштүү маалыматтарга дал келээр-келбесин же анын негизинде аны кайра эсептөөгө болорун аныктоо үчүн, жалпыланган финансылык отчеттуулукту аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктагы тийиштүү маалымат менен салыштыруу;
- (e) жалпыланган финансылык отчеттуулук колдонуудагы критерийлерге ылайык даярдалганбы, баалоо;
- (f) жалпыланган финансылык отчеттуулуктун максатын эске алуу менен, жалпыланган финансылык отчеттуулук зарыл маалыматтарды камтыйбы жана мындай жагдайларда пайдалануучуларды адаштырбоо үчүн талаптагыдай деңгээлде жалпыланганбы, баалоо;
- (g) мыйзамда же ченемдик актыда аудиттен өткөн финансылык отчетторду жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучуларына берүү милдеттүү эмес экендиги жана жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлер белгиленгенин кошпогондо (A8-пунктту караныз) жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучулары аудиттен өткөн финансылык отчетко эч кандай тоскоолдуксуз жете алабы, баалоо;

Аудитордук пикирлердин формасы

9. Эгерде аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирлерди билдирүү негиздүү болуп саналат деген тыянакка келсе жана эгерде, мыйзамга же ченемдик актыларга

ылайык башка талап кылынбаса, аудитордук пикир төмөнкүдөй баяндалыштардын бирин камтууга тийиш (А9-пунктун караңыз):

- (а) жалпыланган финансылык отчеттуулук бардык олуттуу мамилелери боюнча [*колдонулуучу критерийлерге*] ылайык аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка шайкеш келет; же
  - (б) жалпыланган финансылык отчеттуулук [*колдонулуучу критерийлерге*] ылайык аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу болуп саналат.
10. Эгерде мыйзамда же ченемдик актыда жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө 9-пунктта сыпатталган баяндалыштардан айырмаланган пикирлерди билдирүү үчүн баяндалыш каралса, аудитор төмөнкүдөй укуктарга ээ:
- (а) 8-пунктта сыпатталган жол-жоболорду жана каралган пикирлерди билдирүү үчүн аудиторго зарыл болгон ар кандай кошумча жол-жоболорду колдонуу; жана
  - (б) жалпыланган финансылык отчеттуулукту пайдалануучулар аудитордун жалпыланган финансылык отчеттуулукка карата пикирин туура эмес түшүнүү мүмкүндүгүн, эгер ошондой болсо, жалпыланган финансылык отчеттуулук тууралуу аудитордун корутундусундагы кошумча түшүндүрмөнү берүүдө, туура эмес түшүнүп алуу ыктымалдыгын төмөндөтүү мүмкүндүгүн баалоо.
11. Эгерде, 10(б)-пунктунда айтылган жагдай келип чыккан учурда, аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук тууралуу аудитордук корутундусундагы кошумча түшүндүрмөнү туура эмес түшүнүп алуу мүмкүндүгүн азайтпайт деген тыянакка келсе, анда аудитор мыйзам же ченемдик укуктук актыларга ылайык муну жасоого ал милдеттүү болгон учурларды кошпогондо, тапшырманы кабыл албашы керек. Мындай мыйзамга же ченемдик актыга ылайык аткарылган тапшырма ушул стандарттын талаптарына жооп бербейт. Демек, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда тапшырма ушул стандартка ылайык аткарылганы жөнүндө көрсөтмө болбошу керек.

Иштерди аткаруу мөөнөттөрү жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнөн кийинки окуялар

12. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундудан кечирээк күндө берилиши мүмкүн. Мындай учурларда жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда, жалпыланган финансылык отчеттуулук жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук

корутундунун күнүнөн кийин болгон жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукта алар жөнүндө маалыматтын оңдоп-түзөлүшүн жана ачып көрсөтүүсүн талап кыла турган (A10-пунктту караңыз) окуялардын таасирин чагылдырбай турганы көрсөтүлүшү керек.

13. Аудитор аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнө карата болгон, бирок аудиторго алар тууралуу мурда белгилүү болбогон фактылар жөнүндө биле алат. Мындай учурларда аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну АЭС 560ка³ ылайык, ал мындай аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата колдонулуучу ушундай фактылардын каралышы аяктамайынча чыгарбашы керек.

Жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтердеги маалыматтар

14. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана мындай отчет жөнүндөгү аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилген маалыматты карап чыгышы жана ушул маалымат менен жалпыланган финансылык отчеттуулуктун ортосунда олуттуу айырмачылыктар бар же жок экендигин аныктоого тийиш.
15. Эгерде аудитор олуттуу айырмачылыктарды аныктаса, ал бул маселени жетекчилик менен талкуулоого жана жалпыланган финансылык отчеттуулукта же жалпыланган финансылык отчеттуулук жана ушул отчет тууралуу аудитордук корутунду камтыган документке киргизилген маалыматтарды өзгөртүү зарылчылыгы бар же жок экенин аныктоого тийиш. Эгерде аудитор маалымат өзгөртүлүшү керек экенин аныктаса, жетекчилиги бул маалыматка зарыл болгон өзгөртүүлөрдү киргизүүдөн баш тартса, анда аудитор шартка ылайык, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду үчүн кесепеттерди карап чыгууну кошо алганда, тиешелүү чараларды көрүүгө тийиш (A11-A16-пункттарды караңыз).

Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду

Аудитордук корутундунун элементтери

---

³ АЭС 560 «Отчеттук күндөн кийинки окуялар».

16. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду өз ичине төмөнкү элементтерди⁴ камтууга тийиш (A23-пунктту караңыз):
- (a) бул документ көз карандысыз аудитордун корутундусу экендигин так көрсөткөн аталышты (A17-пунктту караңыз);
  - (b) даректелүүчүнү (A18-пунктту караңыз);
  - (c) жалпыланган финансылык отчеттуулуктун курамына кирген ар бир отчеттун аталышын кошкондо, аудитор корутунду берип жаткан жалпыланган финансылык отчеттуулукту идентификациялоону (A19-пункт);
  - (d) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту идентификациялоону;
  - (e) 20-пунктка ылайык ачык айтылган пикирди (9-11-пункттарды караңыз);
  - (f) жалпыланган финансылык отчеттуулукта, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту даярдоо учурунда колдонулуучу финансылык отчеттуулукту даярдоо концепциясына ылайык, ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон маалыматтардын бардыгы эле ачып көрсөтүлбөйт жана жалпыланган финансылык отчеттуулук менен таанышуу, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук менен таанышууну алмаштырбайт деп көрсөтүлгөн билдирүүнү;
  - (g) эгерде колдонууга болсо, 12-пунктта талап кылынган билдирүүнү;
  - (h) ушул корутундунун күнүн көрсөтүү менен жана 19-20-пункттардын талаптарын, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө ошол фактыны эске алуу менен, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун аудитордук корутундусуна модификацияланбаган пикирди билдирген шилтемени;
  - (i) жетекчиликтин⁵ колдонулуучу критерийлерге ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоого жоопкерчилик тартаарын түшүндүргөн жалпыланган финансылык отчеттуулук үчүн жетекчиликтин⁶ жоопкерчилигин сыпаттоону;

⁴ Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду да модификацияланган жагдайлар каралган 19-20-пункттар, аталган пунктта саналгандардан тышкары кошумча элементтерди пайдаланууну талап кылат.

⁵ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

⁶ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

- (j) аудитор, жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун бардык олуттуу мамилелеринде шайкеш келээри [*же аталган отчеттуулук, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпыланышы болуп саналаары*] тууралуу аудитор тарабынан ушул стандартка ылайык жүргүзүлгөн жол-жоболордун негизинде айтылган пикирлерине карата жоопкерчилик тартаары тууралуу билдирүүнү;
  - (k) аудитордун колун;
  - (l) аудитордун дарегин;
  - (m) аудитордук корутундунун күнүн (A20-пунктту караңыз).
17. Эгерде жалпыланган финансылык отчеттуулуктун даректелүүчүсү аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун даректелүүчүсү болуп саналбаса, аудитор башка даректелүүчүнү колдонуу максатка ылайык экенин баалоого тийиш (A18-пунктун караңыз).
18. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүн көрсөтүүгө тийиш, ал төмөнкү күндөрдөн эрте болбоого тийиш (A20-пунктту караңыз):
- (a) аудитор, анын негизинде, ал жалпыланган финансылык отчеттуулук даярдалгандыгын тастыктаган документти кошо алганда, пикирин билдирген жана ыйгарым укуктарга ээ болгон адамдар да ал үчүн өз жоопкерчилигин ырастаган жетиштүү жана талаптагыдай аудитордук далилдерди алган күн; жана
  - (b) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун аудитордук корутундусунун күнү.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга шилтеме (23-пунктту караңыз)

19. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду өз ичине:
- (a) АЭС 705⁷ке (кайра каралган) ылайык коюлган шарты бар пикирди;
  - (b) АЭС 706га (кайра каралган)⁸ ылайык «Маанилүү жагдайлар» бөлүмүн же «Башка маалыматтар» бөлүмүн;⁸

---

⁷ АЭС 705 (кайра каралган) «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусундагы модификацияланган пикир».

- (с) АЭС 570ке (кайра каралган)⁹ ылайык *«Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик»* бөлүмүн;
- (d) АЭС 701ге (кайра каралган)¹⁰ ылайык аудиттин негизги маселелери жөнүндө маалыматтарды; же
- (e) АЭС 720га (кайра каралган)¹¹ ылайык башка маалыматтардын ондолбогон олуттуу бурмалоолорун сыпаттаган билдирүүнү камтыган учурларда;

аудитордо жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун бардык олуттуу мамилелерине шайкеш келээрине же колдонулуучу критерийлерге ылайык анын ишенимдүү жалпылоосу болуп саналаарына ишеними бар, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду 16-пунктта каралган элементтерге кошумча дагы:

- (i) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду өз ичине коюлган шарты бар пикирди, «Маанилүү жагдайлар» бөлүмүн, «Башка маалыматтар» бөлүмүн, «Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик» бөлүмүн, аудиттин негизги маселелери жөнүндө маалыматты же башка маалыматтардын ондолбогон олуттуу бурмалоолорун сыпаттаган билдирүүнү (A21-пунктту караңыз) камтый турганын көрсөтүүгө;
- (ii) төмөнкүлөрдү сыпаттоого тийиш (A22-пунктун караңыз):
  - a. аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө коюлган шарты бар пикирди билдирүү үчүн негизин жана жалпыланган финансылык отчеттуулукка анын таасирин, эгерде мындай болгон болсо;
  - b. аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундудагы «Маанилүү жагдайлар» бөлүмүндө, «Башка маалыматтар» бөлүмүндө же «Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик» бөлүмүндө көрсөтүлгөн маселени жана анын жалпыланган финансылык отчеттуулукка тийгизген таасирин, эгерде мындай болсо; же

⁸ АЭС 706 (кайра каралган) «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусундагы *«Маанилүү жагдайлар»* жана *«Башка маалыматтар»* бөлүмдөрү»

⁹ АЭС 570 (кайра каралган) *«Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгү»*, 22-пункт

¹⁰ АЭС 701 *«Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусунда аудиттин негизги маселелери жөнүндө маалымдоо»*.

¹¹ АЭС 720 (кайра каралган) *«Аудитордун башка маалыматка тиешелүү милдеттери»*.

- с. башка маалыматтардын оңдолбогон олуттуу бурмалоолорун жана эгерде мындай бар болсо, анын кыскача финансылык отчетто жана алар боюнча аудитордук корутундуда камтылган маалыматка тийгизген таасирин (A15-пунктту караңыз).
20. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду терс пикирди же пикирин билдирүүдөн баш тартууну камтыган учурларда, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду 16-пунктун элементтеринен тышкары төмөнкүлөрдү камтыйт:
- (a) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду терс пикирди камтый тургандыгын же өз пикирин билдирүүдөн баш тартканын көрсөтүүнү;
  - (b) терс пикирди билдирүү же өз пикирин билдирүүдөн баш тартуу үчүн негизин сыпаттоону; жана
  - (c) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө терс пикирден же пикирин билдирүүдөн баш тартуу себептеринен улам, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө пикирин билдирүүгө болбой турганын көрсөтүүнү (A23-пунктун караңыз).

Жалпыланган финансылык отчеттуулук тууралуу модификацияланган пикир

21. Эгерде, жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун бардык маанилүү мамилелеринде шайкеш келбесе же колдонулуп жаткан критерийлерге ылайык, анын ишенимдүү жалпылоосу болуп эсептелбесе жана жетекчилик зарыл өзгөртүүлөрдү киргизүүдөн баш тартса, анда аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө терс пикирин билдирүүгө тийиш (A23-пунктту караңыз).

Эсепке алуу принциптерине карата таратууга, колдонууга же пайдалануучулардын көңүлүн бурууга чек коюу

22. Эгерде аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну таратуу же пайдалануу чектелген болсо же аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун атайын багыттагы концепциясына ылайык даярдалганын эскертсе, аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга ушундай эле чектөөлөрдү же эскертүүлөрдү киргизүүгө тийиш.

Салыштырмалуу маалыматтар

23. Эгерде, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукта салыштырмалуу маалыматтар камтылса, ал эми жалпыланган финансылык отчеттуулук мындай маалыматтарды камтыбаса, анда аудитор конкреттүү тапшырманын мындай жагдайларында анын жоктугу негиздүү экенин аныктоого тийиш. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундудагы салыштырмалуу маалыматтардын негизсиз жок болушунун таасирин аныкташы керек (A24-пункту караңыз).
24. Эгерде жалпыланган финансылык отчеттуулук башка аудитор тарабынан берилген корутунду менен салыштырма маалыматтарды камтыса, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду да ошондой эле, АЭС 710дун¹² талаптарына ылайык аудитор, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга киргизүүгө тийиш болгон маалыматтарды камтууга тийиш (A25-пункту караңыз).

Жалпыланган финансылык отчеттуулук менен бирге берилген, аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат

25. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук менен бирге берилген, аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат менен ушул жалпыланган финансылык отчеттуулуктун ортосундагы так айырманын бары-жогун баалоосу керек. Эгерде аудитор ишкана тарабынан берилген аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат, аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат менен жалпыланган финансылык отчеттуулуктун ортосунда так айырмачылыкты жүргүзүүгө мүмкүндүк бербейт деген тыянакка келсе, аудитор аудиттен өтпөгөн кошумча маалыматты берүүнү өзгөртүүнү жетекчиликтен суранышы керек. Эгерде жетекчилик муну аткаруудан баш тартса, аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук тууралуу аудитордук корутундуда бул корутунду мындай маалыматка жайылтылбагандыгын түшүндүрөт (A26-пункту караңыз).

Аудитордун ассоциацияланышы

26. Эгерде аудиторго ишкана, аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду бергендиги жөнүндө, жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документте билдире тургандыгы, бирок ошол эле учурда ишкана бул документке тиешелүү аудитордук корутундуну киргизбегендиги белгилүү болсо, аудитор

¹² АЭС710 «Салыштырмалуу маалымат - салыштырылуучу көрсөткүчтөр жана салыштырма финансылык отчеттуулук».

жетекчиден көрсөтүлгөн документке аудитордук корутундуну киргизүүнү талап кылышы керек. Эгерде муну жетекчилик жасабаса, аудитор, жетекчиликтин бул документтеги аудиторду жалпыланган финансылык отчеттуулук менен туура эмес ассоциацияланышына жол бербөө үчүн башка тиешелүү чараларды аныкташы жана кабыл алышы керек (A27-пунктту караңыз).

27. Аудитор ишкананын финансылык отчеттуулугу жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы аткаруу үчүн тартылышы мүмкүн, бирок ошол эле учурда жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы аткаруу үчүн тартылбайт. Эгерде мындай учурда аудитор, ишкана аудиторго жана жалпыланган финансылык отчеттуулук ушул аудитор өткөргөн аудиттин финансылык отчетунун негизинде түзүлгөнүнө карата көрсөтмөнү камтыган кандайдыр-бир документте билдирүү жасоону пландаштырып жатканы ага маалым болсо, ал төмөнкүлөргө ынанууга тийиш:

- (a) аудиторго карата көрсөтмө аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун контекстинде жасалганына; жана
- (b) бул билдирүү аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук тууралуу корутунду берген деген тыянакты чыгарууга мүмкүндүк бербесине.

Эгерде (a) же (b) пунктчаларынын шарттары аткарылбаса, аудитор билдирүүнү ушул шарттар аткарылгандай же ушул документте аудиторго шилтеме кылбагыдай түрдө өзгөртүүнү талап кылууга тийиш. Ишкана альтернатива катары жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырманы аткаруу үчүн аудиторду тарта алат жана тиешелүү аудитордук корутундуну документке киргизе алат. Эгерде жетекчилик бул билдирүүнү өзгөртпөсө, аудиторго көрсөтмөнү алып салбаса же жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документке киргизбесе, аудитор жетекчиликке ал аудиторго карата көрсөтмөгө макул эместиги жөнүндө кабарлоого, ошондой эле жетекчилик аудиторго карата ойдогудай эмес көрсөтмөнү колдонушуна жол бербөө үчүн башка тиешелүү чараларды аныктоого жана көрүүгө тийиш (A27-пунктту караңыз).

***

Пайдалануу боюнча колдонмо жана башка түшүндүрмө материалдар

Тапшырманы кабыл алуу (5–6-пункттарды караңыз)

- A1. Анын негизинде жалпыланган финансылык отчет түзүлүүчү финансылык отчеттуулуктун аудити, аудиторго ушул стандарттын талаптарына ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулукка карата анын милдеттенмелерин аткаруу үчүн зарыл болгон билимди берет. Ушул стандартты колдонууда, жалаң эле анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө пикирди түзүүгө мүмкүн болгон жетиштүү жана талаптагыдай далилдерди камсыз кыла албайт, эгер аудитор жалпыланган финансылык отчеттун негизинде финансылык отчеттуулуктун аудитин жүргүзбөсө.
- A2. Жетекчиликтин 6-пунктта сыпатталган жоболор менен макулдугу тапшырманын шарттары менен анын жазуу жүзүндөгү макулдугун алуу жолу менен ырасталышы мүмкүн.

Критерийлер (6(а)-пунктун караңыз)

- A3. Жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун бардык маанилүү мамилелеринде жалпыланган финансылык отчеттуулукту ылайык келтирүү же аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосун камсыз кылуу үчүн жетекчиликтен жалпыланган финансылык отчетто чагылдырылууга тийиш болгон маалыматты аныктоону талап кылат. Жалпыланган финансылык отчеттуулук өзүнүн мүнөзү боюнча топтолгон маалыматтарды камтыгандыктан жана анда маалыматтын чектелген көлөмү ачып көрсөтүлгөндүктөн, мындай жагдайларда мындай отчеттуулук адашууга алып келбеши үчүн зарыл болгон маалыматты камтыбай коюу тобокелдиги жогору. Бул тобокелдик жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн белгиленген критерийлердин жоктугуна байланыштуу көбөйөт.
- A4. Колдонуучу критерийлердин алгылыктуулугуна карата аудитордун чечимине таасир этиши мүмкүн болгон факторлор төмөнкүлөрдү камтыйт:
- ишкананын спецификасын;
  - жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоонун максаты;
  - жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучуларынын маалыматтык керектөөлөрү; жана
  - колдонуучу критерийлер мындай жагдайларда пайдалануучуларды адаштырбай турган жалпыланган финансылык отчеттуулукка алып келүү ыктымалдыгы.

- А5. Жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлер стандарттарды иштеп чыгуу боюнча ыйгарым укуктуу же ишкана тарабынан таанылган, же болбосо мыйзам же ченемдик акт менен белгиленген болушу мүмкүн. АЭС 210до¹³ сыпатталган финансылык отчеттуулук менен байланышкан учурлардай эле, көп учурларда, аудитор мындай критерийлер ылайыктуу деп ойлошу мүмкүн.
- А6. Жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн белгиленген критерийлер жок болгондо, мындай критерийлер конкреттүү тармакта кабыл алынган практиканын негизинде, мисалы, жетекчилик тарабынан иштелип чыккан болот. Мындай жагдайларда алгылыктуу критерийлерди колдонуу жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоого алып келет, анда:
- (a) анын жалпыланган мүнөзү тиешелүү түрдө ачып көрсөтүлүп, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук идентификацияланат;
  - (b) кимде же кайсы жерде финансылык отчеттуулук алынышы мүмкүн экендиги ачык сыпатталган же эгерде мыйзамда же ченемдик актыда каралган жалпыланган финансылык отчеттуулукту болжолдуу пайдалануучуларга аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту милдеттүү түрдө берүү каралбаса жана жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлер белгиленсе, ушул мыйзамга же ченемдик актыга көрсөтмө камтылат;
  - (c) колдонулуучу критерийлер жөнүндө маалымат талаптагыдай ачып көрсөтүлгөн;
  - (d) берилген маалыматтар аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукта тиешелүү маалымат менен макулдашылат же ошол маалыматтардын негизинде кайра эсептелиши мүмкүн; жана
  - (e) жалпыланган финансылык отчеттуулуктун максатын эске алуу менен пайдалануучуларды мындай жагдайларда жаңылышууга алып келбөө үчүн жалпылоонун тиешелүү деңгээлде сунушталган зарыл маалыматы камтылат.
- А7. Жалпыланган финансылык отчеттуулуктун жалпыланган мүнөзүн талаптагыдай ачып көрсөтүү жана А6(а)-пунктунда көрсөтүлгөндөй аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту идентификациялоо, мисалы, «20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун негизинде даярдалган

---

¹³ АЭС 210 «Аудитордук тапшырмалардын шарттарын макулдашуу», А3 жана А8–А9-пункттар

жалпыланган финансылык отчеттуулук» сыяктуу аталышты колдонуу аркылуу жетишиши мүмкүн

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун жеткиликтүүлүгүн баалоо (8-(g))-пунктун караңыз)

A8. Аудитордун аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучулары үчүн ашыкча тоскоолдуктарсыз жеткиликтүүлүгүнө баа берүүсү, көбүнчө, төмөнкү факторлордон көз каранды:

- аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту кимден же кайдан алууга боло тургандыгы жалпыланган финансылык отчеттуулукта так сыпатталганбы;
- аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жарыяланганбы; же
- жетекчилик жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдонгон пайдалануучулары үчүн аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка эркин жетүү процессин киргизгенби.

Аудитордук пикирлердин формасы (9-пунктту караңыз)

A9. Жол-жобонун 8-пунктунда сыпатталгандарды аткаруу учурунда алынган далилдерди баалоого негизделген жана жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирди билдирүүнүн негиздүүлүгүн ырастоочу тыянак, аудиторго 9-пунктта көрсөтүлгөн түшүндүрмөлөрдүн бирин камтыган пикирин билдирүүгө мүмкүндүк берет. Кайсы түшүндүрмөнү колдонуу керектиги боюнча аудитордун чечимине белгилүү бир юрисдикциядагы жалпы кабыл алынган практика таасир этиши мүмкүн.

Иштерди аткаруу мөөнөттөрү жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнөн кийинки окуялар (12-пунктту караңыз)

A10. 9-пунктта айтылган жол-жоболор финансылык отчеттун аудитинин жүрүшүндө же ал өткөрүлгөндөн кийин дароо аткарылат. Эгерде аудитор аудит аяктагандан кийин жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутундуну берсе, ал аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата кошумча аудитордук далилдерди алууга же, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду күнүнөн кийин болгон окуялардын таасири тууралуу билдирүүгө милдеттүү эмес, анткени жалпыланган финансылык отчеттуулук ушул аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун негизинде түзүлгөн жана анын жаңылоосу болуп саналбайт.

Жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтердеги маалыматтар (14-15-пункту караңыз)

A11. АЭС 720 (кайра каралган) финансылык отчеттуулук аудитинин алкагындагы башка маалыматтарга карата аудитордун милдеттерин регламенттейт. АЭС 720 (кайра каралган) контекстиндеги башка маалымат – бул ишкананын жылдык отчетуна кирген финансылык же финансылык эмес маалымат (финансылык эсептөөдөн жана ушул отчет тууралуу аудитордук корутундудан айырмаланат). Жылдык отчет финансылык отчеттуулукту жана бул отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну камтыйт же ага тиркелет.

A12. Экинчи жагынан, 14-15-пункттар жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана ал отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилген маалыматтарга карата аудитордун милдеттерин белгилейт. Бул маалымат төмөнкүлөрдү камтышы мүмкүн:

- жылдык отчетко киргизилген башка маалыматтардын алкагында аткарылуучу айрым же бардык маселелер (мисалы, жалпыланган финансылык отчеттуулук жана ушул отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду жылдык кыскача отчеттун курамына кирген учурда) же
- жылдык отчетко киргизилген башка маалыматтын алкагында каралбаган маселелер.

A13. Жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана бул отчет жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилген маалыматты карап чыгууда аудитор мындай маалымат адаштырууга алып келээрин жана ал ага тиешелүү чараларды көрүүгө туура келээрин аныкташы мүмкүн. Тиешелүү этикалык талаптар аудитор болжолдогон маалымат менен алдын ала ассоциацияланганда, аудитор олуттуу даражада жалган же адаштырган билдирүүнү, туура эмес даярдалган билдирүүлөрдү же маалыматтарды камтыган, же болбосо камтылбай калган же бир маанилүү эмес баяндалган маалыматтарды камтыган жагдайларды болтурбоо керектигин караштырат.¹⁴

Жылдык отчетто башка маалыматтарга киргизилген кээ бир же бардык маселелерге тиешелүү жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтеги маалымат

A14. Маалымат жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана ошол отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке

---

¹⁴ Бухгалтерлердин этикасынын эл аралык стандарттары боюнча кеңештин *Кесипкөй бухгалтерлердин этикасынын кодекси* (БЭЭСК Кодекси), 110.2-пункт.

киргизилген учурларда жана ушул маалымат жылдык отчеттогу башка маалыматтарга киргизилген айрым же бардык маселелерге тиешелүү болсо, ушундай башка маалыматтарга карата аткарылган иш АЭС 720га (кайра каралган) ылайык ушул стандарттын 14-15-пункттарынын максаттары үчүн жетиштүү болушу мүмкүн.

- A15. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда башка маалыматтардын ондолбогон олуттуу бурмалоосу көрсөтүлгөн учурларда жана андай бузулган олуттуу бурмалоо жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана бул отчет жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилген маалыматтын алкагында каралуучу маселеге тиешелүү болсо, жалпыланган финансылык отчеттуулук менен мындай маалыматтын ортосунда олуттуу дал келбестиктер орун алышы мүмкүн же бул маалымат адашууга алып келиши ыктымал.

Жылдык отчеттогу башка маалыматтардын алкагында каралуучу маселелерге тиешелүү жалпыланган финансылык отчеттуулукту камтыган документтеги маалымат

- A16. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду үчүн кесепеттерин карап чыгууну кошо алганда, жетекчилик баш тарткан учурда, аудитор тарабынан тиешелүү өзгөртүүлөрдү киргизүү керек болгон тиешелүү чаралар аныкталганда, конкреттүү жагдайларды эске алуу менен тиешелүү түрдө адаптацияланган АЭС 720нын (кайра каралган) талаптары пайдалуу болушу мүмкүн.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду

Аудитордук корутундунун элементтери

Аталышы (16(a)-пунктун караңыз)

- A17. Бул корутунду көз карандысыз аудитордун корутундусу болуп санала тургандыгын көрсөткөн аталыш (мисалы, «Көз карандысыз аудитордун аудитордук корутундусу»), аудитор көз карандысыздык принцибин сактоого карата бардык тиешелүү этикалык талаптарды аткарганын ырастайт. Бул башка жактар чыгарган корутундулардан көз карандысыз аудитордун корутундусун айырмалап турат.

Даректелүүчү (16-(b), 17-пункттарды караңыз)

- A18. Жалпыланган финансылык отчеттуулуктун даректелүүчүсүн тандоонун тууралыгын аудитор тарабынан баалоосуна таасир этиши мүмкүн болгон факторлор, тапшырманын шарттарын, ишкананын спецификасын жана жалпыланган финансылык отчеттуулуктун максатын камтыйт.

Жалпыланган финансылык отчеттуулукту идентификациялоо (16(с)-пунктун караңыз)

A19. Эгерде аудиторго жалпыланган финансылык отчеттуулук жалпыланган финансылык отчеттуулуктан жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундудан айырмаланган маалыматты камтыган документке киргизиле тургандыгы белгилүү болсо, ал маалыматты берүүнүн формасы жалпыланган финансылык отчеттуулук берилген беттердин номерлерин көрсөтүүгө мүмкүндүк береби деген маселени карап чыга алат. Бул пайдалануучуларга, ичине аудитордук корутунду кирген жалпыланган финансылык отчеттуулукту идентификациялоого жардам берет.

Аудитордук корутунду берилген күн (16(m), 18-пункттарды караңыз)

A20. Жалпыланган финансылык отчеттуулук даярдалгандыгын тастыктоо үчүн тиешелүү ыйгарым укуктарга ээ болгон жана ал үчүн жоопкерчиликти өзүнө алуучу жак же жактар тапшырманын шарттарына, ишкананын спецификасына жана жалпыланган финансылык отчеттуулуктун максатына жараша аныкталат.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга шилтеме (19-пунктту караңыз)

A21. Ушул стандарттын 19(i)-пункту аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга, аудиттен өткөрүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду АЭС 701¹⁵ ке ылайык баяндалган аудиттин бир же бир нече негизги маселелери жөнүндө маалыматтарды камтыган учурларда, жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө тийиштүү билдирүү киргизүүнү талап кылат. Бирок, аудитордон жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда аудиттин айрым негизги маселелерин сыпаттоо талап кылынбайт.

A22. 19-пунктка ылайык талап кылынган билдирүү же билдирүүлөр жана сыпаттама же сыпаттамалар ушул маселелерге көңүл буруу үчүн арналган жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышып чыгууда түйшөлтпөөсү керек. Талап кылынган сыпаттамалар маселенин же маселелердин мүнөзүн берүү үчүн арналган жана алар берилген финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун тиешелүү текстин толук кайталабоого тийиш.

---

¹⁵ АЭС 701, 13-пункт

Мисалдар (16, 19–21-пункттарды караңыз)

- A23. Ушул стандарттын тиркемесинде жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундулардын мисалдары келтирилген, алар:
- (a) модификацияланбаган пикирлерди камтыйт;
  - (b) аудитордун модификацияланган пикирин чыгарган аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун негизинде түзүлгөн;
  - (c) модификацияланган пикирди камтыйт;
  - (d) аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун негизинде түзүлгөн, эгерде мындай отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду АЭС 720га (кайра каралган) ылайык, башка маалыматтагы оңдолгон олуттуу бурмалоолорду көрсөткөн билдирүүнү камтыса; жана
  - (e) аудиттелген финансылык отчеттуулуктун негизинде түзүлгөн, эгерде мындай отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду *«Ишмердүүлүктүн үзүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик»* бөлүмүн жана аудиттин башка негизги маселелери кирген маалыматтарды камтыса.

Салыштырмалуу маалыматтар (23-24-пункттарды караңыз)

- A24. Эгерде аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук салыштырма маалыматтарды камтыса, анда жалпыланган финансылык отчеттуулук да салыштырмалуу маалыматтарды камтууга тийиш деп болжолдонот. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукта салыштырмалуу маалыматтар катары салыштырылуучу көрсөткүчтөр же салыштырма финансылык маалымат каралышы мүмкүн. АЭС 710до мындай айырмачылыктар финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга, анын ичинде, мурунку мезгил үчүн финансылык отчеттуулукка аудит жүргүзгөн башка аудиторлорго карата көрсөтмөгө кандайча таасир этээри сыпатталат.
- A25. Аудитордун салыштырмалуу маалыматтардын жоктугу негиздүү же негизсиз экенине карата чечимине таасир этиши мүмкүн болгон жагдайлар, жалпыланган финансылык отчеттуулуктун мүнөзүн жана максатын, колдонулуучу критерийлерин жана жалпыланган финансылык отчеттуулуктун болжолдуу пайдалануучуларынын маалыматтык керектөөлөрүн камтыйт.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук менен бирге берилген аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат (25-пунктту караңыз)

A26. АЭС 700дө (кайра каралган)¹⁶ аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук менен бирге аудиттен өтпөгөн кошумча маалымат берилген жана жагдайларга ылайык талаптагыдай адаптацияда 25-пунктун талаптарын колдонууда пайдалуу болушу мүмкүн болгон учурда колдонууга тийиш болгон талаптар жана сунуштамалар камтылат.

Аудитордун ассоциацияланышы (26-27-пункттарды караңыз)

A27. Эгерде жетекчилик талап кылынган аракеттерди аткарбаса, аудитор кабыл ала турган башка тиешелүү чаралар өз ичине аудитордун талаптагыдай эмес көрсөтмөсү жөнүндө болжондонгон пайдалануучуларга жана башка белгилүү үчүнчү жактын пайдалануучуларына маалымат берүүнү камтышы мүмкүн. Аудитордун иш-аракеттеринин тартиби аудитордун юридикалык укуктарынан жана милдеттеринен көз каранды болот. Ошондуктан аудитор юридикалык консультация алуу үчүн кайрылуу максатка ылайыктуу деп эсептеши мүмкүн.

---

¹⁶ АЭС 700 (кайра каралган) «Финансылык отчет жөнүндө пикирди калыптандыруу жана корутундуну түзүү», 53–54-пункттар

Көз карандысыз аудитордун жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуларынын мисалдары

- 1-мисал. Белгиленген критерийлерге ылайык даярдалган жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирлер билдирилген. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду берилген күнгө караганда кыйла кечирээк күнгө коюлган. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду *«Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик»* бөлүмүн жана аудиттин башка негизги маселелери жөнүндө маалыматты камтыйт.
- 2-мисал. Жетекчилик иштеп чыккан жана жалпыланган финансылык отчетто талаптагыдай ачып көрсөтүлгөн критерийлерге ылайык даярдалган жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду. Аудитор колдонулуучу критерийлер бул жагдайларда алгылыктуу болуп саналат деп белгилеген. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирлер айтылган. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду берилген күнгө коюлган. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду башка маалыматтын оңдолбогон олуттуу бурмалоолорун сыпаттаган билдирүүнү камтыйт. Мындай оңдолбогон олуттуу бурмалоого кирген башка маалымат да, ошондой эле жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана ушул финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилген маалымат болуп саналат.
- 3-мисал. Жетекчилик иштеп чыккан критерийлерге ылайык даярдалган жана жалпыланган финансылык отчеттуулукта тиешелүү түрдө ачып көрсөтүлгөн жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду. Аудитор колдонулуп жаткан критерийлер шарттарга ылайыктуу экенин аныктады. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө коюлган шарты бар пикир билдирилди. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду,

анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнө коюлган.

- 4-мисал. Жетекчилик иштеп чыккан критерийлерге ылайык даярдалган жана жалпыланган финансылык отчеттуулукта тиешелүү түрдө ачып көрсөтүлгөн жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду. Аудитор колдонулуучу критерийлер бул жагдайларда алгылыктуу болуп саналат деп белгиледи. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө терс пикир билдирилди. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнө коюлган.
- 5-мисал. Белгиленген критерийлерге ылайык даярдалган жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирлер билдирилген. Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулукка карата модификацияланбаган пикирин билдирүү мүмкүн эмес деген тыянакка келди. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундунун күнүнө коюлган.

1-мисал:

Жагдайлар төмөнкүдөй:

- Баалуу кагаздары уюштурулган соодага киргизилген ишкананын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жөнүндө модификацияланбаган пикир билдирилген.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлер белгиленген.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга караганда кыйла кечирээк күнгө коюлган.
- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду *«Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик»* бөлүмүн камтыйт.
- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда аудиттин башка негизги маселелери жөнүндө маалыматтар¹⁷ камтылат.

КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН ЖАЛПЫЛАНГАН ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУККА КАРАТА АУДИТОРДУК КОРУТУНДУСУ

[Тийиштүү даректелүүчү]

Пикир

20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча жалпыланган баланстан, пайда жана зыян жөнүндө жалпыланган отчеттон, капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө жалпыланган отчеттон жана көрсөтүлгөн күнгө карата аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө жалпыланган отчеттон, ошондой эле тиешелүү эскертүүлөрдөн турган тиркелген жалпыланган финансылык отчеттуулук, 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугуна негизделип түзүлгөн.

Биздин пикирибиз боюнча, тиркелген жалпыланган финансылык отчеттуулук көрсөтүлгөн аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук менен болгон бардык

¹⁷ АЭС 701дин 15-пунктунда түшүндүрүлгөндөй, ишкананын өзүнүн мүнөзү боюнча өз ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө карата олуттуу айкын эместик аудиттин негизги маселеси болуп саналат, бирок ал тууралуу маалымат аудитордук корутундунун өзүнчө бөлүмүндө АЭС 570тин (кайра каралган) 22-пунктуна ылайык ачып көрсөтүлүшү керек.

олуттуу мамилелерде (же *анын ишенимдүү жалпылоосу болуп эсептелет*) [белгиленген критерийлерди сыпаттоого] ылайык макулдашылат

Жалпыланган финансылык отчеттуулук

Жалпыланган финансылык отчеттуулукта [ABC ишканасынын финансылык отчеттуулугун даярдоодо колдонулуучу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту даярдоо концепциясын сыпаттоого] ылайык ачып көрсөтүүлүгө тийиш бардык зарыл маалыматтар камтылган эмес. Ошондуктан, жалпыланган финансылык отчеттуулук жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордун корутундусу менен таанышуу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышууну алмаштырбайт. Жалпыланган финансылык отчеттуулук жана аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө биздин корутундунун күнүнөн кийин болуп өткөн окуялардын таасирин чагылдырбайт.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай отчеттуулукка карата биздин корутунду

Биз 20X2-жылдын 15-февралындагы биздин корутундубузда аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата модификацияланбаган аудитордук пикирибизди билдиргенбиз. Мындай корутунду өз ичине төмөнкүлөрдү камтыйт:

- аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата 6-эскертүүгө көңүл бурган *“Ишмердүүлүктүн үзгүлтүксүздүгүнө карата олуттуу айкын эместик”* бөлүмү. Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун 6-эскертмесинде ABC ишканасы 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл ичинде ZZZ өлчөмүндө таза чыгым тартканы көрсөтүлөт жана ошол күнгө карата ABC ишканасынын учурдагы милдеттенмелери анын активдеринин жалпы суммасынан YYYга ашып кетти. Мындай окуялар же шарттар, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун 6-эскертүүсүндө баяндалган башка маселелер менен катар олуттуу айкын эместиктин бар экендигин көрсөтөт, ал болсо ABC ишканасынын өз ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө олуттуу шектенүү алып келиши мүмкүн. Бул маселелер жалпыланган финансылык отчеттуулуктун 5-эскертүүсүндө каралган;
- аудиттин башка¹⁸ негизги маселелери жөнүндө маалымат. [Аудиттин негизги маселелери - бул учурдагы мезгил үчүн биздин кесипкөй ой

---

¹⁸ Ишкананын өз ишмердүүлүгүн үзгүлтүксүз улантуу жөндөмдүүлүгүнө карата олуттуу айкын эместик болбогон жагдайларда, "башкалар" деген сөздү аудиттин негизги маселелери жөнүндө маалыматтары жөнүндө билдирүүгө киргизүү талап кылынбайт..

жүгүртүүбүзгө ылайык финансылык отчеттуулук үчүн маанилүү болгон маселелер.¹⁹

Жалпыланган финансылык отчеттуулук үчүн жетекчиликтин²⁰ жоопкерчилиги

Жетекчилик [белгиленген критерийлерди сыпаттоого] ылайык финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн жоопкерчиликтүү.

Аудитордун жоопкерчилиги

Биздин жоопкерчилигибиз Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 (кайра каралган) "*Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмаларга*" ылайык биз тараптан аткарылган жол-жоболордун негизиндеги жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка бардык олуттуу жагынан шайкеш келеби же жокпу (же *аталган отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалтылоосу боло алабы*) деген пикирди билдирүүдө турат.

[Аудитордун колу]

[Аудитордун дареги]

[Аудитордук корутундунун күнү]

---

¹⁹ Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулуктун аудити жөнүндө аудитордук корутундуну пайдалануучулар үчүн пайдалуу деп эсептеген негизги маселелерине карата кошумча түшүндүрмө киргизе алат.

²⁰ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

2-мисал:

Жагдайлар төмөнкүдөй:

- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикир билдирилген.
- Критерийлери жетекчилик тарабынан иштелип чыкты жана талаптагыдай түрдө Х эскертүүсүндө берилди. Аудитор критерийлер шарттарга ылайыктуу экенин аныктады.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга коюлган, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн күндөгү число менен белгиленген.
- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду башка маалыматтын оңдолбогон олуттуу бурмалоолорун сыпаттоо менен билдирүүнү камтыйт. Мындай оңдолбогон олуттуу бурмалоосу бар башка маалымат да, ошондой эле, жалпыланган финансылык отчеттуулукту жана ушул финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуну камтыган документке киргизилүүчү маалымат болуп саналат.

**КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН ЖАЛПЫЛАНГАН
ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУККА КАРАТА АУДИТОРДУК
КОРУТУНДУСУ**

[Тийиштүү даректелүүчү]

Пикир

20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча жалпыланган баланстан, пайда жана зыян жөнүндө жалпыланган отчеттон, капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө жалпыланган отчеттон жана көрсөтүлгөн күнгө карата аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө жалпыланган отчеттон, ошондой эле тиешелүү эскертүүлөрдөн турган тиркелген жалпыланган финансылык отчеттуулук, 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугуна негизделип түзүлгөн.

Биздин пикирибиз боюнча, тиркелген жалпыланган финансылык отчеттуулук көрсөтүлгөн аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук менен бардык олуттуу мамилелерде (же анын ишенимдүү жалпылоосу болуп саналат) Х эскертүүсүндөгү сыпаттаманын негизинде макулдашылат.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук

Жалпыланган финансылык отчеттуулукта [ABC ишканасынын финансылык отчеттуулугун даярдоодо колдонулуучу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту даярдоо концепциясын сыпаттоого] ылайык ачып көрсөтүүгө

тийиш бардык зарыл маалыматтар камтылган эмес. Ошондуктан, жалпыланган финансылык отчеттуулук жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордун корутундусу менен таанышуу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышууну алмаштырбайт.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай отчеттуулукка карата биздин корутунду

Биз 20X2-жылдын 15-февралындагы биздин корутундубузда аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата модификацияланбаган аудитордук пикирибизди билдиргенбиз. [Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук 20X1-жылдын жылдык отчетуна киргизилген. Аудиттелген финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуда 20X1-жылдагы жылдык отчеттун "Жетекчилик тарабынан финансылык абалды жана иштин натыйжаларын талдоо жана баалоо" бөлүмүндө камтылган башка маалыматтардагы оңдолбогон олуттуу бурмалоолорду сыпаттоо менен жазылган билдирүү камтылат. «Жетекчилик тарабынан финансылык абалды жана иштин натыйжаларын талдоо жана баалоо» бөлүмү жана андагы башка маалыматтардын оңдолбогон олуттуу бурмалоолору 20X1-жылдын кыскача жылдык отчетунда да камтылган.] *[Башка маалыматтагы оңдолбогон олуттуу бурмалоолордун сыпаттамасы].*

Жалпыланган финансылык отчеттуулук үчүн жетекчиликтин²¹ жоопкерчилиги

Жетекчилик жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн X эскертүүсүндө сыпатталган негизде жоопкерчиликте болот.

Аудитордун жоопкерчилиги

Биздин жоопкерчилигибиз Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 (кайра каралган) *"Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмаларга"* ылайык биз тараптан аткарылган жол-жоболордун негизиндеги жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка бардык олуттуу жагынан шайкеш келеби же жокпу (же *аталган отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу боло алабы*) деген пикирди билдирүүдө турат.

[Аудитордун колу]

[Аудитордун дарегин]

[Аудитордук корутундунун күнү]

²¹ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

3-мисал:

Жагдайлар төмөнкүдөй:

- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө коюлган шарты бар пикир билдирилген.
- Критерийлери жетекчилик тарабынан иштелип чыкты жана талаптагыдай түрдө X эскертүүсүндө берилди. Аудитор критерийлер шарттарга ылайыктуу экенин аныктады.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга коюлган, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн күнгө коюлду.

**КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН ЖАЛПЫЛАНГАН
ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУККА КАРАТА АУДИТОРДУК
КОРУТУНДУСУ**

[Тийиштүү даректелүүчү]

Пикир

20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча финансылык абалы жөнүндө жалпыланган отчеттон, жыйынды киреше жөнүндө жалпыланган отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө жалпыланган отчеттон жана көрсөтүлгөн күнгө карата аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө жалпыланган отчеттон, ошондой эле тиешелүү эскертүүлөрдөн турган жалпыланган финансылык отчеттуулук, 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын (Ишкана) аудиттен өткөн финансылык отчеттунун негизинде түзүлгөн.

Биз 20X2-жылдын²² 15-февралындагы корутундубузда бул финансылык отчеттуулук боюнча коюлган шарты бар пикирибизди билдиргенбиз. Биздин пикирибиз боюнча, тиркелген жалпыланган финансылык отчеттуулукта көрсөтүлгөн финансылык отчеттуулук менен болгон олуттуу мамилелерде (же анын ишенимдүү жалпылоосу болуп саналат) X эскертүүсүндө сыпатталган негизде макулдашылат. Бирок, жалпыланган финансылык отчеттуулук 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугундай эле деңгээлдеги бурмалоону камтыйт.

---

²² Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундудагы жалпыланган финансылык отчеттуулукка карата "Пикир" бөлүгүнө коюлган шарты бар ушул шилтемени киргизүү, аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикирин билдирсе да, жалпыланган финансылык отчеттуулук олуттуу бурмалоо камтылган, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукту чагылдырып жаткандыгын пайдалануучуларга түшүнүүгө жардам берет.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук

Жалпыланган финансылык отчеттуулукта [ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчетун даярдоодо колдонула турган финансылык отчеттуу даярдоо концепциясын сыпаттоого] ылайык ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон маалыматтардын бардыгы эле камтылбайт. Андыктан, жалпыланган финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулуктун аудитордук корутундусу менен таанышуу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышууну алмаштырбайт.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай отчеттуулукка карата биздин корутунду

Биз 20X2-жылдын 15-февралындагы корутундубузда аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата квалификацияланган аудитордук пикирибизди билдиргенбиз. Биздин квалификацияланган аудитордук пикирибиздин негизи [жетекчилик запастарды өздүк нарктын жана сатуунун мүмкүн болгон таза баасынын – эки сумманын эң азы боюнча эмес, өздүк наркы боюнча гана чагылдырган, бул Финансылык отчеттуулуктун эл аралык стандарттарынан четтөө] болуп саналат. Ишкананын бухгалтердик жазуулары, эгерде жетекчилик эки сумманын ичинен эң азы – өздүк наркы жана сатуунун мүмкүн болгон таза баасы боюнча чагылдырганда, запастардын наркы сатуунун таза баасына чейинки ХХХ суммасына азайтылышы керектигин көрсөтүп турат. Демек, сатуунун өздүк наркы ХХХга көбөймөк, ал эми пайда салыгы, таза киреше жана өздүк капитал тиешелүүлүгүнө жараша ХХХ, ХХХ жана ХХХ азайган болмок.

Жалпыланган финансылык отчет үчүн жетекчиликтин²³ жоопкерчилиги

Жетекчилик X эскертүүсүндө сыпатталган негизде жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн жоопкерчилик тартат.

Аудитордун жоопкерчилиги

Биздин жоопкерчилигибиз Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 (кайра каралган) "*Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмаларга*" ылайык биз тараптан аткарылган жол-жоболордун негизиндеги жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка бардык олуттуу жагынан шайкеш келеби же жокпу (*же аталган отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу боло алабы*) деген пикирди билдирүүдө турат.

²³ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

ЖАЛПЫЛАНГАН ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУК ЖӨНҮНДӨ КОРУТУНДУ БЕРҮҮ
БОЮНЧА ТАПШЫРМАЛАР

[Аудитордун колу]

[Аудитордун дареги]

[Аудитордук корутундунун күнү]

4-мисал :

Жагдайлар төмөнкүдөй:

- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө терс пикир билдирилген.
- Критерийлери жетекчилик тарабынан иштелип чыкты жана талаптагыдай түрдө X эскертүүсүндө берилди. Аудитор критерийлер жагдайларга ылайыктуу экенин аныктады.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга коюлган, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн күнгө коюлду.

**КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН ЖАЛПЫЛАНГАН
ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУККА КАРАТА АУДИТОРДУК
КОРУТУНДУСУ**

[Тийиштүү даректелүүчү]

Пикир билдирүүдөн баш тартуу

20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча жалпыланган баланстан, пайда жана зыян жөнүндө жалпыланган отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө жалпыланган отчеттон жана көрсөтүлгөн күнгө карата аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө жалпыланган отчеттон, ошондой эле тиешелүү эскертүүлөрдөн турган жалпыланган финансылык отчеттуулук, 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугуна негизделип түзүлгөн.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук тууралуу биздин корутундунун *"Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана бул отчеттуулукка карата биздин корутунду"* бөлүмүндө сыпатталган терс пикирди билдирүүнүн кесепетинен улам, тиркелүүчү жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө пикирди билдирүүгө жол берилбейт.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук

Жалпыланган финансылык отчеттуулукта [ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчетун даярдоодо колдонула турган финансылык отчеттуулукту даярдоо концепциясын сыпаттоого] ылайык ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон маалыматтардын бардыгы эле камтылбайт. Андыктан, жалпыланган финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулуктун аудитордук корутундусу менен таанышуу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышууну алмаштырбайт.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай отчеттуулукка карата биздин корутунду

20X2-жылдын 15-февралындагы корутундубузда биз 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн АВС ишканасынын финансылык отчеттуулугу жөнүндө аудитордук терс пикирибизди билдиргенбиз. Аудитордук терс пикирди билдирүү үчүн негиз болуп [аудитордук терс пикирди билдирүү үчүн негизди сыпаттоо] эсептелген.

Жалпыланган финансылык отчет үчүн жетекчиликтин²⁴ жоопкерчилиги

Жетекчилик X эскертүүсүндө сыпатталган негизде финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн жоопкерчилик тартат.

Аудитордун жоопкерчилиги

Биздин жоопкерчилигибиз Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 (кайра каралган) "*Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмаларга*" ылайык биз тараптан аткарылган жол-жоболордун негизиндеги жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка бардык олуттуу жагынан шайкеш келеби же жокпу (*же аталган отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу боло алабы*) деген пикирди билдирүүдө турат.

[Аудитордун колу]

[Аудитордун дареги]

[Аудитордук корутундунун күнү]

---

²⁴ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин

5-мисал:

Жагдайлар төмөнкүдөй:

- Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жөнүндө модификацияланбаган пикир билдирилген.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн критерийлер белгиленген.
- Аудитор жалпыланган финансылык отчеттуулукка карата модификацияланбаган пикирди билдирүү мүмкүн эмес деген тыянакка келди.
- Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутундуга коюлган, анын негизинде жалпыланган финансылык отчеттуулук түзүлгөн күнгө коюлду.

**КӨЗ КАРАНДЫСЫЗ АУДИТОРДУН ЖАЛПЫЛАНГАН
ФИНАНСЫЛЫК ОТЧЕТТУУЛУККА КАРАТА АУДИТОРДУК
КОРУТУНДУСУ**

[Тийиштүү даректелүүчү]

Терс пикир

20X1-жылдын 31-декабрына карата абалы боюнча жалпыланган баланстан, пайда жана зыян жөнүндө жалпыланган отчеттон, өздүк капиталдагы өзгөрүүлөр жөнүндө жалпыланган отчеттон жана көрсөтүлгөн күнгө карата аяктаган жыл үчүн акча каражаттарынын кыймылы жөнүндө жалпыланган отчеттон, ошондой эле тиешелүү эскертүүлөрдөн турган жалпыланган финансылык отчеттуулук, 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугуна негизделип түзүлгөн.

Биздин пикирибиз боюнча "Терс пикирин билдирүү үчүн негиз" бөлүмүндө баяндалган жагдайлардын олуттуулугунан улам, жогоруда айтылган жалпыланган финансылык отчеттуулук 20X1-жылдын 31-декабрында аяктаган жыл үчүн [белгиленген критерийлерди сыпаттоого] ылайык, ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу менен бардык олуттуу мамилелеринде макул болбойт (*же ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугунун ишенимдүү жалпылоосу болуп саналбайт*).

Терс пикирди билдирүү үчүн негиз

[Колдонулуучу критерийлерге ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулук, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук менен бардык олуттуу мамилелерде макул эместигине (*же, аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу болуп саналбайт*)] алып келген маселени сыпаттоо.

Жалпыланган финансылык отчеттуулук

Жалпыланган финансылык отчеттуулукта [ABC ишканасынын аудиттен өткөн финансылык отчетун даярдоодо колдонула турган финансылык отчеттуу даярдоо концепциясын сыпаттоого] ылайык ачып көрсөтүлүүгө тийиш болгон маалыматтардын бардыгы эле камтылбайт. Андыктан, жалпыланган финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулуктун аудитордук корутундусу менен таанышуу аудиттен өткөн финансылык отчеттуулугу жана мындай финансылык отчеттуулук жөнүндө аудитордук корутунду менен таанышууну алмаштырбайт.

Аудиттен өткөн финансылык отчеттуулук жана мындай отчеттуулукка карата биздин корутунду

Биз 20X2-жылдын 15-февралындагы корутундубузда аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка карата модификацияланбаган аудитордук корутундубузду билдиргенбиз.

Жалпыланган финансылык отчет үчүн жетекчиликтин²⁵ жоопкерчилиги

Жетекчилик [белгиленген критерийлерди сыпаттоого] ылайык жалпыланган финансылык отчеттуулукту даярдоо үчүн жоопкерчиликте болот.

Аудитордун жоопкерчилиги

Биздин жоопкерчилигибиз Аудиттин эл аралык стандарты (АЭС) 810 (кайра каралган) "*Жалпыланган финансылык отчеттуулук жөнүндө корутунду берүү боюнча тапшырмаларга*" ылайык биз тараптан аткарылган жол-жоболордун негизиндеги жалпыланган финансылык отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулукка бардык олуттуу жагынан шайкеш келеби же жокпу (*же аталган отчеттуулук аудиттен өткөн финансылык отчеттуулуктун ишенимдүү жалпылоосу боло алабы*) деген пикирди билдирүүдө турат.

[Аудитордун колу]

[Аудитордун дареги]

[Аудитордук корутундунун күнү]

---

²⁵ Же белгилүү бир юрисдикциядагы укуктук базанын контекстине туура келүүчү башка термин